

Schaubühne am Lehniner Platz

Pozorište Šaubine rekonstruisano je 1981. godine. Po zamisli Petera Štajna, umesto bioskopa bauhausovske arhitekture, nastao je trodelan otvoren prostor u kome se svaki deo može nezavisno pomerati. Bila je to zamisao o pozorištu koje ne bi ograničavalo ideje reditelja i drugih stvaralaca u prostornom rešenju. Tomas Langhof mi je jednom prilikom rekao da ga je Štajn pozvao da razgledaju pozorište, pošto su radovi okončani, i da je tvrdio kako je teatar izvanredan ali da uopšte ne zna šta bi u njemu mogao da uradi. (Uradio je izvanrednog *Per Ginta*, koji, naime, zbog prostornih rešenja nije mogao nigde gostovati. *Prim. O. M.*) I sam je bio, poput većine reditelja koji su radili u Šaubine, naviknut na talijansku kutiju, tako da su arhitektonski obezbeđena raznovrsna prostorna rešenja uglavnom ostala neiskorišćena. Kad su mi ponudili da vodim neki od berlinskih teatar (u kombinaciji su još bili Berliner Ensemble i Dojčes Teater) odlučio sam se odmah za Šaubine upravo zbog arhitektonskih mogućnosti. U pozorištu Baraka morali smo svake večeri reorganizovati prostor. To ćemo raditi i u Šaubine ali smo sad upravo pronašli najsavremeniji sistem montiranja tribina koji omogućava brzo restrukturiranje prostora. Šaubine je posebno pozorište koje se finansira javnim sredstvima grada Berlina. Kad smo preuzeli zajedničko umetničko rukovođenje – koreografkinja Saša Valc, dramaturzi Jochen Zandig i Jens Hilje i ja, tražili smo određene ruke da započnemo ni iz čega.

Otpustili smo sve glumce, iako smo zbog toga morali na sud. Glumci koji su u tom pozorištu bili duže od 15 godina (kao Juta Lampe) imali su pravo da budu zaposleni na neodređeno vreme. Uspeli smo da ipak odu, uprkos visokoj ceni. Nismo imali obzira prema socijalnom položaju otpuštenih glumaca, jer su to bili uglavnom poznati glumci koji su lako našli nove angažmane. Naš ansambl sada broji 22 glumca i 13 igrača. Igračka trupa Saše Valc je jednakopravni sastavni član pozorišta Šaubine i predstavlja izuzetak u Nemačkoj gde su dramski ansambli uvek nadređeni plesnim, ako takvi i postoje. Plesni program u kome će pored Saše stvarati još i Džerom Bel, Meg Stjuart, Alen Platel i drugi,

Tomas Ostermeier: puna koncentracija.

ravnopravan je deo programa Šaubine. Glumci i igrači su potpisali dvogodišnje ugovore, prema kojima se odriču bilo kakvog rada izvan kuće. Prvo smo razmišljali da glumcima dozvolimo da igraju na filmu, radiju i televiziji a da njihovi honorari idu u zajednički fond koji bi kasnije podelili ansamblu. Takav sistem postoji u pozorištu TAT u Frankfurtu.

Na kraju smo se ipak odlučili za ekskluzivnost. Svi imamo iste plate, približno 3.000 maraka neto mesečno, a oni koji imaju decu pored toga dobijaju po 1.000 maraka za svako dete. U pozorištu smo organizovali čuvanje predškolske dece. Glumci i igrači imaju zajedničke prepodnevne treninge. Svaki ponedeljak čitamo tekstove za koje smatramo da bi bili zanimljivi za izvođenje. Čitanja su dramaturški i glumački tako pripremljena da se te večeri može steći potpun utisak. Glumci mogu da iznesu svoja razmišljanja i predloge za igranje. Konačnu odluku o programu i dogovor o izvođenju donosi četvoročlano umetničko rukovodstvo.

Naše pozorište želi da bude savremeno pozorište novih tendencija. Organizovali smo radionicu za novu nemačku dramaturgiu, bavimo se razmenom savremene evropske dramaturgije preko udruženja *Europen Reading Committee*, naš pogled na teatar je otvoren svim vrstama savremene umetnosti. Naš program čini pre svega savremena, angažovana, provokativna dramaturgija iako ćemo postavljati i klasične tekstove.

Ovako je na Susretu evropskih mladih reditelja u Budimpešti Tomas Ostermeier predstavio svoj novi teatar.